

TRATAMENTUL PERIODONTITELOR APICALE CRONICE ÎN DOI TIMPI

Gheorghe Nicolau, Iurie Marina, Mihail Barbuț

Catedra Stomatologie terapeutică USMF „Nicolae Testemițanu”

Summary

Treatment of chronic apical periodontitis in two visits

The purpose of this research is to evaluate the efficiency of the phased drug treatment of chronic apical periodontitis. A total 47 patients with 62 teeth affected by chronic apical periodontitis of different forms were treated using modern methods of drug treatment, with the utilization of UltraCal pasta for covering of root canals for a period of 21-30 days.

Rezumat

Acest studiu are ca obiectiv evaluarea eficienței tratamentului medicamentos pe etape în periodontite apicale cronice. Au fost tratați în total 47 pacienți, 62 de dinți cu diagnoza de periodontita apicală cronică de diferite forme prin tratament medicamentos modern și cu obturarea provizorie a canalelor radiculare cu pasta UltraCal pe o durată de 21-30 zile.

Actualitatea

La etapa actuală periodontita apicală acută și cronică rămâne a fi o patologie frecvent întâlnită în practica oricărui stomatolog, fiind depistată la 15-30% de pacienți conform datelor profesorului Danilevskii. Una din cauzele de bază a periodontitei este infecția. Combaterea ei printr-o dezinfectare nu doar a canalelor radiculare, dar a întregii rețele de canale accesorii și a canaliculelor dentinare poate fi efectuată printr-un tratament care ar include și obturarea provizorie a canalelor radiculare cu materiale pe bază de hidroxid de calciu.

Obiectivul lucrării: evaluarea tratamentului în doi timpi a periodontitelor apicale cronice.

Material și metode

O cerință de bază la prelucrarea canalului radicular este curățarea eficientă a lui, care se rezumă la înlăturarea deplină a tuturor țesuturilor demineralizate, ce reprezintă un substrat pentru creșterea microorganismelor și prelucrarea antiseptică maximal posibilă. Principalul scop al obturării canalului radicular este obținerea unei obturații ermetice în scopul preîntâmpinării infectării secundare a lumenului canalar și țesuturilor periapicale cu microorganisme, ce pot să se păstreze în grosimea pereților radiculari. Fără realizarea acestor cerințe este imposibil de a obține rezultate pozitive de durată în tratamentul endodontic.

Nici o metodă de preparare instrumentală a canalelor radiculare nu ne permite să obținem o curățire eficientă a lor, de aceea ea este completată cu prelucrare medicamentoasă. Dar chiar și împreună, după diverse studii efectuate, s-a demonstrat că în majoritatea cazurilor după finisarea prelucrării endodontice a canalelor se păstrează microorganisme viabile.

Prelucrarea medicamentoasă a canalelor radiculare indispensabilă oricărui tratament endodontic modern urmărește pe de o parte suprimarea microflorei patogene și pe de altă parte înlăturarea din canalul radicular a resturilor organice ale pulpei sau a materiilor descompuse, detritusului dentinar, cu scopul evitării blocării foramenului apical și supraînfectării periodonțiului apical.

De obicei se realizează prin irigarea cu soluție de hipoclorit de sodiu de 3-5% din seringă cu ace endodontice speciale. Acele au vîrf bont și un orificiu sau mai multe laterale ce permit evitarea pătrunderii soluțiilor antiseptice în periodonțiul apical.

De asemenea prelucrarea medicamentoasă se realizează și cu ajutorul meșelor de vată, înfășurate pe ac radicular sau conuri de hîrtie, îmbibate cu soluție medicamentoasă. Pentru a evita împingerea conținutului canalului radicular după apexul dintelui se recomandă ca meșa de vată înfășurată pe ac introdusă în canal să nu ajungă la lungimea de lucru cu 1-2 mm.

Hipocloritul de sodiu are proprietatea de a elimina acid clorhidric care dizolvă bine substanțele organice ca predentina alterată, infectată și necrotizată și detritusurile organice. Proprietatea de a dizolva e de 7 ori mai mare ca a acidului citric. Își sporește eficacitatea la o creștere a temperaturii de pînă la 37°C și la utilizarea lui asociat cu ultrasunet care favorizează efectul de liză și cel antibacterian.

Folosit cu EDTA în formă de gel sau lichid ușor înlătură "smear layer" – stratul șters deschizînd canaliculele dentinare. Acid etilendiamintetraacetic se utilizează ca agent de chelatare, acționînd prin legarea ionilor de calciu din hidroxiapatită din componența dentinei, în așa mod dizolvînd partea anorganică a dentinei. În complex cu hipoclorit de sodiu permeabilizează perfect canalul radicular, cu efect efervescent și de lubrifiere, foarte important în prepararea mecanică a canalelor radiculare.

După o astfel de prelucrare mecanico-medicaentoasă canalele radiculare se irigă cu apă distilată și se usucă cu conuri de hîrtie.

După aceasta ar fi de dorit utilizarea soluției de clorhexidină de 0,1-1% pentru dezinfectare finală, irigarea cu apă distilată și uscarea cu conuri de hîrtie. Clorhexidina de 0,1-1% manifestă proprietăți dezinfectante și antiseptice față de formele vegetative ale bacteriilor gram pozitive și gram negative, virusuri, levuri. Mecanismul de acțiune constă în interacțiunea nespecifică cu fosfolipidele membranare acide în rezultatul căreia afectează activitatea enzimelor membranelor bacteriene, transportului de kalium, aminoacizilor, nucleotidelor.

Astfel obținem canale endodontice pregătite pentru obturarea provizorie a lor cu pastă pe bază de hidroxid de calciu.

Trebuie de menționat că conform datelor literaturii soluția de clorhexidină și hipoclorit de sodiu nu trebuie să între în contact nemijlocit în canalul radicular, deoarece atunci se formează un sediment daunător. Pentru irigarea intermediară trebuie de utilizat EDTA.

Unul din materiale de obturare provizorie a canalelor radiculare ce ne crează noi oportunități în tratament endodontic este UltraCal pastă de hidroxid de calciu de 35%, produs al companiei Ultradent.

Cercetările experimentale și clinice au demonstrat efectele terapeutice a hidroxidului de calciu datorate unui pH înalt de 12,5 și eliminării ionilor de calciu în rezultatul disocierii. Hidroxid de calciu are acțiune antibacteriană contra diverselor microorganisme din canale infectate; inițiază degradarea biochimică a țesuturilor necrotizate, contribuie la procese reparatorii în țesuturi periapicale stimulează apexifierea și apexogenează. Ionii de calciu și hidroxil pătrund în cele mai greu accesibile porțiuni a sistemii canalare radiculare astfel efect antibacterian răspîndindu-se practic pe toată rețea canalară.

Hidroxid de calciu întrînd în reacție cu bioxid de carbon eliminat de țesuturi viabile formează sare insolubilă de carbonat de calciu. Carbonatul de calciu astfel obținut izolează celulele de la posibila acțiune iritantă a materialului. Precipitarea carbonatului de calciu în lumenul canalelor dentinare realizează o izolare a lumenului canalului radicular de o reinfectare cu microorganisme care se pastrează în grosimea pereților radiculari. Trebuie de menționat și efectul de descompunere a structurilor neviabile (degradarea resturilor pulpare) a hidroxidului de calciu.

După cum s-a menționat anterior – ermetizarea sistemii de micro și macrocanale revine la principale garanții a succesului în tratamentul endodontic, deoarece previne reînfectarea lumenului canalelor radiculare și a țesuturilor periapicale. Astfel din contul difuziei și precipitării calciului se obține un efect mineralizant a pereților canalelor radiculare. Preparatul se lasă în canal pe 14-21 zile timp în care el se rezoarbe complet.

Rezultate

Au fost incluși în studiu 47 pacienți, dintre care 25 bărbați 22 femei cu vîrsta cuprinsă între 21 și 52 ani, cu 62 de dinți cu diagnostic de periodontită apicală cronică de diverse forme. Pentru sterilizarea sistemelor endodontice a fost aplicată pasta UltraCal pe o durată de 21-30 zile. După 3-7 zile orice tip de acuze semnalate anterior dispăreau (genă la masticăție, dureri sîcîitoare, fistule). După 21-30 zile se efectuau radiografiile de control și se efectua obturarea definitivă a canalelor radiculare cu Dexodent sau AH-Plus cu conuri de gutapercă.

După trei luni de zile radiografia de control a demonstrat o dinamică pozitivă de refacere a țesutului osos periapical și micșorarea sau dispariția focarului patologic periapical.

Concluzii

Înlăturarea infecției, fiind unul din principalii factori etiologici ai periodontitelor apicale acute și cronice, reprezintă principalul scop al tratamentului endodontic calitativ.

După părerea noastră cea mai sigură și accesibilă metodă de combatere a infecției a întregii sisteme endodontice, ce include atît canale magistrale cît și accesorii radiculare, cît și canalicule dentinare - este utilizarea unui tratament pe etape cu includerea obturării provizorii cu scop de sterilizare a sistemului endodontic pe o perioadă necesară în dependență de produsul utilizat.

Bibliografie

1. Nicolau Gh., Nicolaiciuc V., Năstase C. Bazele endodonției practice moderne, Chișinău Nasticor p143-155.
2. Dent Art 3. 2006 p49-57.
3. Romînu M., Bratu D. Materiale dentare. Noțiuni teoretice și practice, Timișoara Brumar 2003.
4. Ghicavîi V. Farmacoterapia afecțiunilor stomatologice (Ghid), Chișinău Tipografia centrală 1997.
5. Николаев А., Цепов Л., Практическая терапевтическая стоматология 4-е издание, Москва МЕДпресс-информ 2005.
6. Бир Р., С. Ким Эндодотология, Москва 2004.
7. Коэн С., Бернс Р. Эндодонтия, Москва 2007.
8. Bergenholz G., Horsted P., Reit C. Textbook of Endodontology, Singapore 2010.

REFACERE DIRECTĂ CU SISTEME COMPOZIȚIONALE MODERNE

**Valeriu Burlacu, Angela Cartaleanu, Valeriu Fală,
Ala Ojovan, Victor Burlacu, Oleg Chiriac, Anatol Cușnir**
Catedra Stomatologie Terapeutică, FECMF
U.S.M.F „Nicolae Testemițanu”.

Summary

Direct restorations by means of contemporary novel composite systems

One hundred twenty-nine masticating teeth have been restored making use of the novel technology of pluristratification (i. e. three different composition materials).

Rezumat

Au fost refăcuți prin tehnologie inovatoare, pluristratificată (trei mase compoziționale diferite) 129 de dinți masticatori.

Actualitatea

De rînd cu tehnicile de protezare cu incrustații, metaloceramică și ceramică se dezvoltă cu mare succes alternativa lor – folosirea restabilirilor compoziționale directe.